

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere
pirha.fi

Toimintamallin ohjeistus
16.12.2025

Toimintakyvyn arviointi iäkkäillä potilailla, joilla on syöpäepäily; keuhkosairauksien poliklinikka

- Fysioterapeutin tekemänä: porrastesti vastaanottoa edeltäen (perutaan jos liikuntakyky on ilmeisen huono lähetteen tai sairauskertomuksen perusteella)
- Hoitajan kartoituskäynti (60 min + kirjaaminen?)
 - Lääkelistan tarkistus
 - Tarvittaessa punnitus ja BMI
 - Pitkäaikaissairauksien tarkistaminen ja kirjaaminen
 - Päähteiden ja nautintoaineiden käyttö
 - Toimintakyvyn tarkempi kartoittaminen haastattelun avulla (asuminen, avuntarve, ravitsemus, fyysinen suorituskyky, sosiaalinen verkosto, psyykinen vointi ja mieliala, kognitio, koettu terveydentila ja oma toive jatkotutkimusten ja -hoidon suhteen)
 - MNA (Mini Nutritional Assessment)
- Lääkärin vastaanotto (30-45 min)

Hoitajan kartoituskäynnin kysymykset:

- Tupakoitko tai oletko aiemmin tupakoinut? Kyllä/ei. Jos tupakoi tai tupakoinut aiemmin kirjataan aloitusikä, mahdollinen lopetusvuosi ja arvio tupakointimäärästä askeina vuorokaudessa ja askivuodet
- Alkoholin käyttö: kuinka usein, kuinka paljon kerralla
- Tiedätkö altistuneesi asbestille esim. työssäsi?
- **Koettu terveydentila**
 - Minkälaiseksi koet terveydentilasi tällä hetkellä?
 - Onko terveydentilan kokemuksessasi tapahtunut viime aikoina muutosta? Millä aikavälillä?
- **Fyysinen suorituskyky**
 - Arien aktiivisuus:
 - liikkuu ja harrastaa urheilua tai ulkoilua, on energinen ja aikaansaava
 - aktiivisuus on kausiluonteista tai vähemmän säännöllistä
 - keskittyy pakollisten asioiden hoitoon, vähäistä
 - rajoittuu sisätiloihin
 - Käytätkö liikkumisen apuvälinettä sisätiloissa?

- Käytätkö liikkumisen apuvälinettä kodin ulkopuolella liikkuessa?
 - Liikutko säännöllisesti kodin ulkopuolella?
 - Kuinka pitkän matkan arvioit voivasi kävellä pysähtymättä, jos saat valita itse kävelyvauhdin? TAI
 - Kuinka monta porraskävelyä arvioisit voivasi nousta yhtäjaksoisesti haluamallasi tahdilla?
 - Onko liikuntakyvyssäsi tapahtunut viime aikoina muutosta? Millä aikavälillä?
- **Arjen selviytyminen ja avuntarve:**
- Suoriudutko itsenäisesti asioiden hoitamisesta kuten pankkiasioinneista, ostosten tekemisestä ja maksukortin käytöstä tai terveydenhuollon asiointikäynneistä? Käytätkö puhelinta (millaista)?
 - Tarvitsetko apua tavanomaisissa kodin askareissa, kuten tiskaamisessa, ruoanlaitossa, pyykkihuollossa tai siivoamisessa?
 - Tarvitsetko apua päivittäistoimistasi huolehtimisessa, esim. pukeutumisessa, peseytymisessä tai wc-käynneillä?
 - Onko avuntarpeessa tapahtunut viime aikoina muutosta? Millä aikavälillä?
- **Asuminen ja sosiaalinen verkosto**
- Missä asut? Kenen kanssa asut? yksin/omaisen kanssa/läheisen tai ulkopuolisen avun turvin (kotihoito), asumismuoto (omakotitalo, rivitalo, kerrostalo, palveluasuminen, ympärivuorokautinen palveluasuminen)
 - Millainen lähipiiri sinulla on, oletteko tiiviisti yhteydessä?
 - Sosiaalinen verkosto:
 - Sosiaaliset kontaktit ovat laajoja ja intensiivisiä
 - Rajoittuu läheisiin, mutta yhteydenpito on tiivistä ja tukea-antavaa
 - Rajoittuu muutamaaan läheiseen, yhteydenpitoa harvakseltaan ja tuki vähäistä
 - Ei sosiaalista verkostoa
- **Ravitsemus**
- Minkälaiset ovat ruokailutottumuksesi?
 - Syötkö lämpimän aterian vähintään kerran päivässä?
 - Onko painosi laskenut viimeisen 3 kk aikana ilman, että olisit tarkoituksellisesti yrittänyt laihduttaa?
 - Koetko ruokahaluttomuutta tai toistuvaa pahoinvointia?
 - Onko ravinnonsaantisi vähentynyt viimeisen 3 kk:n aikana ruokahaluttomuuden, ruoansulatusongelmien, puremis- tai nielemisvaikeuksien vuoksi?
- Kognitio**
- Oletko huomannut muistisi heikentyneen tai ovatko läheisesi ilmaisseet huolta muistisi heikentymisestä?
- **Psyykinen tila ja mieliala**
- Oletko viimeisen kuukauden aikana usein ollut huolissasi tuntemastasi alakulosta, masentuneisuudesta tai toivottomuudesta?
 - Oletko viimeisen kuukauden aikana usein ollut huolissasi kokemastasi mielenkiinnon puutteesta tai haluttomuudesta?

- jos jompaankumpaan vastaus on myöntävä, edetään laajempaan mielialakartoitukseen
- Oletko kokenut viimeisen 3 kk aikana psyykkistä stressiä tai oletko sairastunut akuutisti?
- **Hoitotoive**
 - Jos tämän tilanteen taustalta paljastuu jotain, joka vaatii poikkeuksellisen raskaita hoitoja ja joista toipuminen voi hankalaa, oletko miettinyt haluatko lähteä sellaiseen?
- Alleviivatuista muodostetaan MNA ks. erillinen liite.

Lääkärin vastaanotto

- Aluksi hoitaja tekee suullisen yhteenvedon kartoituskäynnillä ilmi tulleista asioista
- Lääkärin vastaanotto
 - Käydään läpi CT:ssä todetut löydökset
 - Käydään läpi mahdollisesti jatkotutkimukset ja hoitosuositus lääkärin arvion perusteella
 - Tarvittaessa lääkäri voi konsultoida gero-onkologista konsultaatiotiimiä puhelimitse tai ohjata epävarmassa tilanteessa potilaan konsultaatiotiimin arvioitavaksi

Kirjaaminen

G8(IADL) kirjataan kertomukselle HOI + KEU-näkymille valmiille kirjauspohjalle. Tekstiä voi halutessaan täydentää vastausten perään tai erillisenä tekstinä varsinaisen seulontatuloksen alle.